

Avtal
2007-09-28

Parter

Arbetsgivarsidan: Arbetsgivarverket

Arbetstagarsidan: OFR:s förbundsområden inom det statliga förhandlings-
området sammantagna
SACO-S
Facket för Service och Kommunikation (SEKO)

UVA - Avtal om utlandstjänstgöring

Kapitel 1 Allmänna anställningsvillkor

1§ Tillämpningsområde

Detta avtal gäller följande arbetstagare som för en tid av minst sex månader är utlandsstationerade med placering vid utlandsmyndighet,

- arbetstagare vid Regeringskansliet
- arbetstagare som avses i 16 § första stycket (1995:869) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida).

Avtalet gäller *inte* för arbetstagare som under sin anställning hos Regeringskansliet respektive Sida tjänstgör hos Europeiska gemenskapernas kommission, står under annan nations förvaltnings förfogande, deltar i utbytestjänstgöring eller liknande arrangemang.

2§ Vissa definitioner

Med *medföljande familjemedlemmar* avses medföljande maka/make/sambo och sådana barn under 19 års ålder för vilka arbetstagaren har försörjningsplikt. Med make likställs registrerad partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap. Med sambo avses person som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap bor tillsammans med arbetstagaren.

Med *familjemedlemmar som vistas utom tjänstgöringslandet* avses maka/make/sambo och sådana barn under 19 års ålder för vilka arbetstagaren har försörjningsplikt. Med make likställs registrerad partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap. Med sambo avses person som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap bor tillsammans med arbetstagaren.

Med *make* likställs vidare en person med vilken arbetstagaren vid förflyttningen till den ort, där bestämmelserna om make skall tillämpas, sammanbor under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap sedan minst ett år. Om sammanboendet vid förflyttningen varat kortare tid än ett år kan personen likställas med make tidigast då det totala sammanboendet varat ett år. En förutsättning för att den sammanboende då skall likställas med make är att han flyttat till stationeringsorten på grund av arbetstagarens stationering där.

Med makar likställs vidare

- personer som sammanbor under äktenskapsliknande förhållanden, om de tidigare har varit gifta med varandra eller gemensamt har eller har haft barn samt

- personer som har gemensamt barn och där endera parten är gift med en annan person, under förutsättning att arbetstagaren har gjort vad som är juridiskt möjligt för att upplösa äktenskapet.

Med *utlandsmyndighet* avses beskickning, representation, delegation vid internationell organisation och karriärkonsulat.

Med *utlandsstationerad* arbetstagare avses en arbetstagare - som enligt ett anställningsbeslut eller ett annat beslut av arbetsgivaren – är utlandsstationerad med placering vid en utlandsmyndighet fr.o.m. tillträdesdagen på stationeringsorten utomlands och t.o.m. den sista arbetsdagen på stationeringsorten.

3§ Vissa allmänna anställningsvillkor

Om inte något annat överenskommits mellan arbetsgivaren och arbetstagaren gäller anställningsvillkoren enligt arbetsgivarens beslut om utlandsstationering fr.o.m. avresedagen t.o.m. den resdag då arbetstagaren vid utlandstjänstgöringens slut återvänder till Sverige.

4§ Lönetillägg

- Under tid arbetstagaren är utlandsstationerad skall ett lönetillägg betalas. Tillägget utgörs av 10 % av den fasta månadslönen.
- Hardshipkompensation betalas på vissa orter med särskilt påfrestande tjänstgöringsförhållanden.

Arbetsgivaren fastställer vilka orter som är hardshiporter och graden av hardship. Varje ort förs till någon av hardshipklasserna 1, 2, 3 eller 4. Klass 1 är lägst och klass 4 högsta hardship. Om det finns särskilda skäl för orter där krig eller krigsliknande tillstånd råder finns ytterligare en hardshipklass 5. Hardshiptilläggets storlek beror på vilken klass orten förts till och är lika stort för alla utlandsstationerade på samma ort. Hardshiptillägget skall utbetalas per månad och är fr.o.m. 2008-01-01 två och en halv procent av ett prisbasbelopp per hardshipklass. Då make/maka/sambo är medföljande på stationeringsorten kan ytterligare ett hardshiptillägg för den medföljande betalas. Närmare bestämmelser om vilka förutsättningar som gäller meddelas av arbetsgivaren.

Arbetsgivaren beslutar för varje hardshiport om ersättning för hardshipresor (rekreationsresor) skall betalas och om en resa per sex- eller tolv månaders stationeringsperiod skall ersättas. Kostnadsersättningen för hardshipresor för arbetstagaren och dennes medföljande familj avser de faktiska resekostnaderna och schablonersättning för hotellkostnader.

5§ Arbetstid

För arbetstagare som avses i detta avtal (1§) gäller särskilda bestämmelser om arbetstid.

Arbetstiden skall förläggas på ett sätt som främjar en god arbetsmiljö och motverkar ohälsa på arbetsplatsen.

Arbetstiden skall anpassas till arbetsuppgifterna och förhållandena i tjänstgöringslandet.

6§ Semester

Som tillägg till bestämmelserna om årssemester i 5 kap. 3 § ALFA gäller följande bestämmelse:

Årssemesteren kan, om arbetsgivaren så medger, förlängas till högst 46 dagar under utlandsstationeringen.

Årssemesteren för en arbetstagare på en avlägsen ort får förlängas med högst så många dagar som beräknas gå åt för resa från stationeringsorten till Stockholm och åter under förutsättning att semesterresan ersätts av arbetsgivaren. Bestämmelser om vilka orter som berättigar till förlängning och antalet dagar meddelas av arbetsgivaren.

Som tillägg till bestämmelserna om sparad semester i 5 kap. 9 § ALFA gäller följande bestämmelse:

Semester som tjänats in under utlandsstationering får, efter medgivande av arbetsgivaren, sparas till ett senare semesterår.

I stället för bestämmelsen om semesterersättning i 5 kap. 15 § första stycket ALFA skall följande bestämmelse gälla:

Semesterersättning utbetalas om en arbetstagare slutar sin anställning hos anställningsmyndigheten innan han fått ut all betald semester som han har rätt till. Närmare bestämmelser meddelas av arbetsgivaren.

7§ Försäkringar

Arbetsgivaren skall anmäla till Kammarkollegiet så att försäkring gäller för arbetstagaren och medföljande familjemedlemmar (2§) under arbetstagarens tjänstgöring utomlands.

8§ Arbetstagarens uppgiftsskyldighet

Arbetstagaren är skyldig att under utlandsstationeringen lämna uppgifter till arbetsgivaren om förhållanden som kan ha betydelse vid bedömningen av om arbetstagaren uppfyller villkoren för vissa förmåner eller vid prövningen av ersättningsarnas storlek. Sådana förhållanden är exempelvis ändrad familjesituation, ändrade vårdnadsförhållanden, ändrad skolgång för arbetstagarens barn och ändrad inkomstsituation för medföljande. Arbetstagaren är vidare skyldig att upplysa

arbetsgivaren om arbetstagaren från annan än arbetsgivaren får del av någon förmån som motsvarar förmån som utges med stöd av detta avtal.

Kapitel 2 Särskilda anställningsvillkor

9§ Kostnadsersättningar

Förutom sådana allmänna anställningsvillkor, som framgår av kapitel 1, gäller dessutom vissa särskilda anställningsvillkor för arbetstagaren under utlandstjänstgöringen i detta kapitel.

10§ Ersättning för bostadskostnader

En arbetstagare får fri bostad på stationeringsorten enligt de bostadsnormer och de övriga bestämmelser som meddelas av arbetsgivaren.

Om arbetstagaren under en viss tid måste bo på hotell ersätter arbetsgivaren sådana kostnader enligt särskilda bestämmelser som meddelas av arbetsgivaren.

Bostadsförmåner under ledighet

När arbetstagaren är ledig utan lön under mer än 30 dagar i följd får förmåner enligt första stycket ovan behållas helt eller delvis endast om arbetsgivaren medger det.

Närmare bestämmelser meddelas av arbetsgivaren.

Upplysning till 10§

I 11 kap. 21 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ersättning eller förmån som avser bostad på stationeringsorten.

11§ Ersättning för flyttningkostnader

Vid flyttning till och återflyttning från tjänstgöringslandet eller förflyttning mellan orter i utlandet ersätts de faktiska utgifter och merkostnader som uppkommer på grund av en förflyttning.

Ersättningen anpassas efter antalet medföljande familjemedlemmar. Vid fastställande av ersättningen tas hänsyn till behovet av flyttgodsvolym och kostnader för försäkring, packning, spedition, clearing och andra eventuellt uppkommande kostnader som har direkt samband med flyttningen.

Flyttningkostnaderna och därmed flyttningersättningens storlek är bl.a. beroende på om arbetstagaren får disponera en möblerad eller omöblerad bostad och beroende på antalet medföljande familjemedlemmar enligt de närmare bestämmelser som meddelas av arbetsgivaren.

Anmärkning till 11§

I stället för ersättning för flyttningskostnader kan arbetsgivaren vid utresan respektive återresan (enligt 14§ a) betala transportkostnader för extra bagage (personliga tillhörigheter).

Upplysning till 11§

I 11 kap. 27 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ”Ersättning för utgifter för flyttning när en skattskyldig på grund av byte av verksamhetsort flyttar till en ny bostadsort skall inte tas upp, om ersättningen betalas av allmänna medel eller av arbetsgivaren.”

12§ Ersättning för kostnader för förskola och skolbarnsomsorg

Faktiska kostnader ersätts för medföljande barns (2§) förskola och daghem fr.o.m. ett års ålder i former som motsvarar svenska förskolor eller familjedaghem eller i andra former som kan vara aktuella på stationeringsorten samt för fritidshem eller liknande för medföljande barn upp till tolv års ålder samt för barnets måltider där, i den del som överstiger den s.k. maxtaxan i arbetstagarens hemkommun i Sverige.

De skäligena kostnader som arbetstagaren har för barns förskolekostnader motsvarande de möjligheter som finns i Sverige ersätts. Grundprincipen för ersättningen är att valet av förskola m.m. skall vara fritt. Det förutsätts att förskola m.m. väljs med hänsyn till barnets bästa men att man undviker onödigt dyra alternativ.

Upplysning till 12§

I 11 kap. 21 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ersättning eller förmån som avser ”avgift för barns deltagande i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg eller liknande och avgift för barnets måltider där, dock endast till den del avgiften överstiger den avgift som normalt tillämpas för sådan verksamhet i Sverige”.

13§ Ersättning för skolkostnader för barn

Faktiska kostnader ersätts för arbetstagarens barns (2§) skolkostnader från och med obligatorisk grundutbildning upp till och med gymnasienivå (motsvarande) och kostnader för barnets skollunch dock högst intill utgången av det läsår då barnet fyller 19 år. Om särskilda skäl finns kan arbetsgivaren ge ersättning även till en senare tidpunkt.

Barns skolkostnader ersätts för de skäligena kostnader som arbetstagaren har för barns skolutbildning t.o.m. gymnasienivå motsvarande de möjligheter till fri utbildning som finns i Sverige. Grundprincipen för utbildningsersättningen är att skolvalet skall vara fritt. Det förutsätts att skola väljs med hänsyn till barnets bästa men att man undviker onödigt dyra undervisningsalternativ.

Med obligatorisk grundutbildning avses grundskola och gymnasieskola (eller motsvarande skolutbildning i aktuellt land). Arbetstagaren kan t.ex. få ersättning för medföljande barns skolgång eller för barns skolgång på internatskola samt för barnets skollunch.

Arbetstagaren är skyldig att upplysa arbetsgivaren om hemkommunen bidrar med skolpeng eller liknande.

Ersättning för skolkostnader utbetalas från och med den månad, då barnet börjar utbildningen och intill utgången av det läsår då barnet fyller 19 år.

Upplysning till 13§

I 11 kap. 21 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ersättning eller förmån som avser ”avgift för barns skolgång i grundskola, gymnasieskola eller liknande och avgift för barnets skolmåltider”.

14§ Ersättning för resekostnader

Kostnader för följande typer av resor ersätts av arbetsgivaren:

a. Utresa och återresa

Resekostnader för arbetstagaren och medföljande familjemedlemmar från bostadsorten till stationeringsorten i utlandet och motsvarande kostnader vid återresan efter avslutad utlandstjänstgöring betalas av arbetsgivaren.

I sådana resekostnader kan även ingå transportkostnader för extra bagage (personliga tillhörigheter, se anmärkning till 11§ ovan).

Upplysning till 14§ punkt a Utresa och återresa

I 11 kap. 27 § inkomstskattelagen regleras - som ersättning för utgift för flyttning - bl.a. skattefrihet för ”transport av den skattskyldige och hans familj från den gamla till den nya bostadsorten”.

b. Övriga resor

Utöver ut- och återresa har varje arbetstagare och medföljande familjemedlemmar rätt till minst fyra tur- och returresor till och från arbetstagarens stationeringsort per person och kalenderår. De fyra resorna innefattar exempelvis semesterhemresa och besöksresa för familjemedlem.

Ersättningen betalas med belopp motsvarande den verkliga resekostnaden med de begränsningar som meddelas av arbetsgivaren.

För varje familjemedlem som vistas utom tjänstgöringslandet (2§) kan resekostnaden för besöksresa ersättas motsvarande kostnaden för en tur- och returresa från Sverige till tjänstgöringslandet.

Familjemedlems (2§) resa kan bytas mot en resa för arbetstagaren i omvänd riktning. Kostnaden för en sådan resa ersätts högst med belopp motsvarande ersättningen för familjemedlems besöksresa.

Resor i samband med sjukdom och dödsfall

Vid nära anhörigs svårare sjukdom eller dödsfall ersätts kostnaden motsvarande en tur- och returresa till Sverige.

Om arbetstagaren eller medföljande familjemedlem drabbas av allvarlig sjukdom eller ett olycksfall avgör en läkare som arbetsgivaren godkänt om patienten lämpligen bör förflyttas till Sverige eller någon annanstans för behandling. Kostnaden för en sådan resa ersätts.

Om arbetstagaren eller medföljande familjemedlem skulle avlida i tjänstgöringslandet ersätts kostnaderna för hemtransport av den avlidne. I ett sådant fall ersätts även hemresa för den avlidnes familj.

Villkoren för resa i samband med sjukdom och dödsfall anges i bestämmelser som meddelas av arbetsgivaren.

Anmärkning till 14§ punkt b Övriga resor

Kostnadsersättning för hardshipresor enligt 4§ ingår *inte* i 14 § Ersättning för resekostnader.

Anmärkning till 14§ punkt b Resor i samband med sjukdom och dödsfall

Denna punkt gäller endast om kostnaderna inte ersätts av försäkringen eller på annat sätt.

Upplysning till 14§ punkt b Övriga resor

I 11 kap. 21 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ersättning eller förmån som avser ”egna och familjemedlemmars resor till och från tjänstgöringsorten, dock högst fyra resor per person och kalenderår”.

15§ Ersättning för hälso- och sjukvårdskostnader

En arbetstagare får ersättning för kostnader för ordinerad vaccination eller annan förebyggande åtgärd mot sjukdom i stationeringslandet. Detta gäller även medföljande familjemedlemmar (2§).

En arbetstagare får ersättning för kostnader för sjukvård som avser arbetstagaren personligen eller medföljande familjemedlemmar (2§) enligt följande.

Om fullgod vård jämförbar med den allmänna svenska sjukvården kan fås i stationeringslandet ersätts i första hand kostnader för sådan sjukvård. Om Sverige träffat överenskommelse med stationeringslandet i sjukförsäkringsfrågor skall i första hand sådan läkare (sjukvårdsinrättning) anlitas som är ansluten till landets sjukförsäkringssystem.

Kostnader i samband med barns födelse ersätts av arbetsgivaren helt eller delvis efter särskild prövning.

Om fullgod sjukvård inte kan fås i stationeringslandet ersätts kostnader för sjukvård i Sverige eller i tredje land.

Kostnader för nödvändiga resor i samband med sjukvård och för övernattnings som föranleds av sjukvården ersätts om kostnaden för sjukvården ersätts. Kostnad för en följeslagares resa ersätts om tillståndet hos den sjuke föranleder det.

Kostnad för akut tandvård ersätts av arbetsgivaren.

Kostnader för tandvård i stationeringslandet ersätts utifrån vad som gäller i fråga om tandvård i Sverige.

Om fullgod tandvård inte kan fås i stationeringslandet kan ersättning ges för tandvård i Sverige eller tredje land.

Kostnader för nödvändiga resor i samband med tandvård och övernattnings som föranleds av tandvården ersätts om kostnaden för tandvården ersätts. Kostnad för en följeslagares resa ersätts om tillståndet hos den sjuke föranleder det.

Uppllysning till 15§

I 11 kap. 18 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ”förmån av hälso- och sjukvård” om förmånen avser ”vård utomlands” och läkemedel vid vård utomlands”.

16§ Ersättning för övriga merkostnader

Merkostnadstillägg

Arbetsgivaren skall som ersättning för övriga ökade levnadskostnader - på grund av utlandsstationeringen och förhållandena i tjänstgöringslandet - än sådana som anges ovan i denna bilaga, betala ut merkostnadstillägg för vuxen och barn med de restriktioner och högst de belopp per månad för merkostnadstillägg som fastställs av Skatteverket. Dessa belopp uppdateras en gång per år.

Uppllysning till 16§

Högstbeloppen är beräknade så att de skall kunna tillämpas på utlandsstationerade för vilka särskilda förhållanden av upprepade långvariga stationeringar gäller. Detta innebär att:

- För utlandsstationerade för vilka dessa särskilda förhållanden inte gäller skall arbetsgivaren besluta i vilken grad högstbeloppen skall tillämpas.
- För utlandsstationerad med medföljande make/maka skall arbetsgivaren besluta i vilken utsträckning merkostnaderna kan antas vara dubbelt så höga jämfört med en utlandsstationerad utan medföljande make/maka och om en eller flera delposter i högstbeloppet skall reduceras för den medföljande. Detta kan vara aktuellt för t.ex. delposterna livsmedel och transporter.
- Om arbetsgivaren ersätter kostnad eller tillhandahåller förmån som motsvaras av merkostnadstillägget skall motsvarande delpost i merkostnadstillägget reduceras eller inte utbe-

talas. Detta gäller t.ex. om arbetsgivaren tillhandahåller kost eller transporter.

- För att arbetsgivaren skall kunna tillämpa högstbeloppen i delposten transporter, redovisas både ett högstbelopp exklusive merkostnad för egen bil på stationeringsorten och ett högstbelopp inklusive merkostnad för egen bil på stationeringsorten.

Merkostnadstillägg under ledighet utan lön

När arbetstagaren är ledig utan lön under mer än 30 dagar i följd får merkostnadstillägg behållas helt eller delvis endast om arbetsgivaren medger det.

Medföljandes bortovaro från stationeringsorten

Om medföljande make/maka eller barn är borta från stationeringsorten (utöver semesterperiod tillsammans med arbetstagaren) mer än 30 dagar i följd får merkostnadstillägg behållas helt eller delvis endast om arbetsgivaren medger det.

Uppllysning till 16§

I 11 kap. 21 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ersättning eller förmån som avser ”merkostnadstillägg till den del det inte överstiger ett belopp som motsvarar den normala ökningen av levnadskostnaderna för den anställde och för medföljande familjemedlemmar när det gäller livsmedel, transporter och andra merkostnader på stationeringsorten”.

17§ Medföljandetillägg

För medföljande maka/make/sambo som på grund av utlandsstationeringen går miste om förvärvsinkomst skall medföljandetillägg betalas till arbetstagaren med högst en tolfedel av tre och ett halvt prisbasbelopp per månad.

Kravet för att medföljandetillägg skall utbetalas är förlorad förvärvsinkomst på grund av att den medföljande vistas på stationeringsorten. Som inkomst avses alla inkomster vilket innebär att förutom inkomst av anställning eller uppdrag skall även exempelvis alla former av studiestöd, föräldrapenning, sjukpenning och pension omfattas.

I det fall den medföljande endast delvis går miste om förvärvsinkomst eller i det fall den medföljande har förvärvsinkomst på stationeringsorten reduceras medföljandetillägget.

Medföljandes bortovaro från stationeringsorten

Om medföljande make/maka är borta från stationeringsorten (utöver semesterperiod tillsammans med arbetstagaren) mer än 30 dagar i följd får medföljandetillägg behållas helt eller delvis endast om arbetsgivaren medger det.

Upplysning till 17§

I 11 kap. 21 § inkomstskattelagen regleras skattefrihet för ersättning eller förmån som avser ”medföljandetillägg för make, maka eller sambo som på grund av stationeringen går miste om egen förvärvsinkomst till den del tillägget inte överstiger en tolfedel av tre och ett halvt prisbasbelopp per månad”.

18§ Särskilt medföljandetillägg

För medföljande make/maka född 1957 eller tidigare och som varit medföljande under minst tio år och inte förlorat förvärvsinkomst på grund av att den medföljande vistas på stationeringsorten, skall ett särskilt medföljandetillägg betalas ut till arbetstagaren med en tolfedels prisbasbelopp per månad under de månader som den medföljande faktiskt vistas på stationeringsorten.

Anmärkning till 18§

Särskilt medföljandetillägg omfattas *inte* av skattefrihet enligt 11 kap. 21 § inkomstskattelagen.

Kapitel 3 Övriga anställningsvillkor**19§ Andra villkor**

Om det under stationeringsperioden utomlands finns särskilda skäl kan arbetsgivaren även besluta att andra villkor skall gälla. Ett sådant beslut skall vara skriftligt.

20§ Lokala avtal

Arbetsgivaren och lokal arbetstagarorganisation får sluta kollektivavtal i frågor om sådana anställningsvillkor som behandlas i detta avtal med undantag av § 7.

21§ Tvister

Twist om tolkningen eller tillämpningen av anställningsvillkor under utlandsstationering skall handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister (LRA).

22§ Giltighetstid m.m.

Detta avtal gäller fr.o.m. den 1 januari 2008 för den som utlandsstationerats fr.o.m. den 1 januari 2007 och har i övrigt samma giltighetstid som det då gällande allmänna löne- och förmånsavtalet (ALFA), om inte något annat sägs i avtalet.

För den som utlandsstationerats före den 1 januari 2007, gäller U-ALFA i dess lydelse som gällt sedan 2002 dock längst t.o.m. den 31 augusti 2009.

Avtalet förlängs med ett år i sänder, om det inte skriftligen har sagts upp senast tre månader före giltighetstidens utgång.

Arbetsgivarnyckel till UVA

Arbetsgivarverket meddelar följande föreskrifter i anslutning till 1 kap. 1 § UVA.

Arbetsgivarverket erinrar om att föreskrifterna gäller endast om inte regeringen föreskriver något annat.

Med arbetsgivaren avses vederbörande myndighet.

Sådana befogenheter, som tillkommer arbetsgivaren genom hänvisning i UVA till bestämmelser i ALFA, skall utövas av den myndighet som enligt arbetsgivarnyckeln till ALFA utövar arbetsgivarens befogenhet enligt bestämmelsen i fråga.